

Afdeling: Vastgoed en Infrastructuur
Behandelaar: Willems, Theo
Telefoonnummer: 964

Voorstelnr. 1113
Barneveld, 3 december 2020
Portefeuillehouder: P.J.T. van Daalen

☐ Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct: 325

☒ Op overzicht Bestaand beleid (website)

Onderwerp: **Evaluatie GRP projecten Rioolverbeterplan De Glind en OAS Garderen**

Gevraagde beslissing:

1. Kennis nemen van de evaluatie uitgevoerde GRP projecten Rioolverbeterplan De Glind en OAS Garderen;
2. Instemmen om het budget van OAS Garderen te verlagen met 875.000 en het budget Rioolverbeterplan de Glind te verhogen met 783.000 en deze te verrekenen binnen het GRP;
3. De budgetwijziging via de maandrapportage ter autorisatie aan de raad voor te leggen.

1. Inleiding

In de afgelopen drie jaar zijn de GRP projecten Rioolverbeterplan De Glind en Optimalisatiestudie Afvalwater Systeem (OAS) Garderen uitgevoerd. De projecten zijn nagenoeg afgerond en overgedragen aan beheer. Uit de financiële evaluatie van beide projecten blijkt dat er bij het project Rioolverbeterplan De Glind een grote overschrijding is van het beschikbare budget. Bij het project OAS Garderen is een grote onderschrijding van het beschikbare budget. In de bijlage van dit voorstel bevindt zich een toelichting op de ontstane over- en onderschrijding van beide projecten. De over- en onderschrijding liggen in dezelfde orde van grootte. Omdat beide projecten uit het GRP worden gefinancierd hebben de over- en onderschrijding hierdoor geen nadelige gevolgen voor de hoogte van de rioolheffing.

2. Beoogd effect

a) Meetbaar effect

Beide projecten zijn uitgevoerd en voldoen aan het beoogde effect zoals voorzien in het GRP. Bij het Rioolverbeterplan De Glind voldoet de gemeente aan de afspraken die zijn vastgelegd in de overeenkomst met de Rudolphstichting.

b) Maatschappelijk effect

In de Glind is het regenwater afgekoppeld van de oude riolering en is daarmee klimaatadaptief gemaakt. Dit zal tot minder overlast geven voor de bewoners en instellingen in de Glind. Verder is de vuilwaterafvoer verbeterd en wordt er minder vervuild water naar de rioolwaterzuivering verpompt. Door de rioolwerkzaamheden zijn op veel plaatsen in De Glind bodemverontreinigingen opgeruimd. Verder heeft de Rudolphstichting n.a.v. de olietanks een saneringsoperatie van de tanks opgestart. Hierdoor is ook de bodemkwaliteit in de Glind verbeterd. Ook zijn alle wegen waar de riolering is aangepast opgeknapt en verkeersveiliger gemaakt.

In Garderen zal er door dit project minder wateroverlast zijn bij hevige regenbuien en minder stank voor de omgeving rond het terrein van het gemaal aan de Putterweg.

4. Argumenten

1.1 De evaluatie van deze projecten is kennis die gebruikt wordt voor nieuwe projecten

Het doel van evalueren is om kennis te vergaren voor de toekomst. De ervaringen bij deze projecten kunnen worden gebruikt bij andere projecten die in de gemeente uitgevoerd gaan worden. Het maakt ons meer bewust van de risico's die de gemeente loopt bij de realisatie van projecten. Met name goed vooronderzoek en, in het geval van de Glind, ook goed archiefonderzoek, kan tegenvallers in de uitvoering voorkomen.

1.2 Transparantie naar alle stakeholders van de projecten

De evaluatie geeft inzicht over hoe de projecten zijn verlopen. Bij deze projecten zijn de Rudolphstichting en Waterschap betrokken die recht hebben op informatie. Deze partijen leveren een financiële bijdrage aan de projecten.

2.1 De financiële gevolgen van het verrekenen leiden niet tot aanpassing van de rioolheffing.

Beide projecten worden door de inkomsten uit de rioolheffing gefinancierd. Door de overschrijding bij het project in de Glind te verrekenen met het project in Garderen is er per saldo nagenoeg geen verdere aanvullende financiering nodig van het project in de Glind.

4. Kanttekeningen

2.1 Het koppelen van projecten leidt tot afname van de budgetbeheersing.

Het overschrijden en onderschrijden van afgesproken budgetten van projecten is niet gewenst. Dit kan gevolgen hebben voor o.a. de planvorming, kapitaallasten en gemeentelijke heffingen. Door te verrekenen lijkt het alsof er geen budget over- of onderschrijdingen zijn geweest. Door het opstellen van een evaluatie is per project goed te overzien hoe de kosten zich verhouden tot het beschikbare budget.

5. Financiën

- Budgetoverschrijding uitvoeringskosten De Glind: € 783.000,- (-)
- Budgetoverschrijding voorbereidingskosten De Glind: € 4.000,- (-)
- Budgetonderschrijding uitvoeringskosten OAS Garderen: € 875.000,- (+)
- Budgetoverschrijding voorbereidingskosten OAS Garderen: € 20.000,- (-)

Beide projecten worden gedekt door de voorziening GRP.

Per Saldo wordt een bedrag van + € 68.000 verrekend met de voorziening GRP.

6. Uitvoering

Planning:

Na besluitvorming in het college wordt het voorstel verwerkt in de rapportage aan de raad.

Communicatie:

Nvt

Evaluatie/controler:

Nvt

7. Bijlagen

1. Verbeterplan Riolering De Glind
2. Evaluatie OAS Garderen

Optimalisatie Afvalwater Systeem (OAS) Garderen.

In dit document is een toelichting beschreven op de onderschrijding van het budget van het project Optimalisatie Afvalwater Systeem Garderen. De onderschrijding bedraagt € 899.267,46. Dit project zit in onderhoudsfase. De verwachting is dat het project wordt afgesloten met een onderschrijding van € 875.000,-.

Voor deze onderschrijding zijn 4 hoofdoorzaken aan te wijzen:

1. Raming op basis van kengetallen;
2. Alternatief tracé;
3. Aanbestedingsvorm;
4. Geen onvoorziene omstandigheden.

1. Raming op basis van kengetallen

In 2013 is er een optimalisatie studie uitgevoerd t.b.v. het rioleringsysteem in Garderen. Bij die studie zijn verschillende varianten doorgerekend aan de hand van kengetallen uit de 'Leidraad riolering'. Dit is een globale raming om verschillende varianten met elkaar te vergelijken. Het is een grove raming met een ruime bandbreedte. Gedurende het project wordt de raming steeds gedetailleerder en de bandbreedte steeds kleiner. In dit project bleek de werkelijkheid positiever uit te vallen dan de grove raming.

2. Alternatief tracé

Gedurende het project is er een alternatief tracé uitgewerkt en getoetst op haalbaarheid. Hieruit bleek dat het alternatief tracé voor de rioolleiding vele voordelen had. Daarom is hiervoor gekozen en uiteindelijk ook uitgevoerd.

De voordelen zijn:

- a. De overlast m.b.t. bereikbaarheid van het dorp Garderen tijdens de uitvoering is drastisch verminderd. De doorgaande weg in Garderen (Putterweg) hoefde niet open gebroken te worden.
- b. Alternatief tracé zorgde ervoor dat we hebben gewerkt in gemeentelijke wegen. Het groot onderhoud van BOR kon meteen meegenomen worden en BOR heeft bijdrage gedaan t.b.v. de onderhoudskosten.
- c. Het alternatieve tracé zorgde voor een geprognoseerde besparing van 500.000. In de praktijk bleek die besparing lager uit te vallen, omdat we meer kosten hadden om dit tracé te kunnen realiseren (afspraken met campingeigenaar en bewoners) en in de Speulderbosweg is aanvullend een infiltratieriool aangelegd om het regenwater af te koppelen.

3. Aanbestedingsvorm

Het werk is uitgevoerd in een UAV-GC vorm. De aannemer ontwierp, zorgde voor de voorbereiding en voerde het werk uit. Sallandse Wegenbouw heeft voor dit project scherp ingeschreven. Door dat

alle facetten in hun werkpakket zat, zijn de faalkosten omlaag gegaan en lagen de uitvoering gerelateerde risico's bij de aannemer en niet bij de opdrachtgever.

4. Geen onvoorziene omstandigheden

Binnen een project wordt op de raming vaak een percentage gezet t.b.v. budget reservering. Deze opslag is bedoeld voor onvoorziene omstandigheden, tegenvallers. Vaak zijn deze reserves (post onvoorzien) nodig. In dit project zijn er nauwelijks onvoorziene omstandigheden opgetreden waardoor de post onvoorzien slechts zeer beperkt is aangesproken.

Verbeterplan riolering De Glind.

In dit document is een toelichting beschreven op overschrijding van het budget van het project verbeterplan riolering De Glind.. Voor de overschrijding van het budget zijn 5 hoofdoorzaken aan te wijzen:

1. Ondergrondse olietanks;
2. Bodemverontreinigingen;
3. PFAS;
4. Afkoppelen panden;
5. Afwijkingen op het bestek.

1. Ondergrondse olietanks

In oktober 2018 is de aannemer gestart met de uitvoering van het project Verbeterplan riolering De Glind. Bij het opstellen van het Veiligheids- en Gezondheidsplan uitvoering door de aannemer bleek dat van veel locaties in het werkgebied geen of onvoldoende gegevens over de bodemkwaliteit beschikbaar waren. Verder attendeerde de ODDV ons erop dat er in de Glind nog ondergrondse olietanks aanwezig waren. De status van deze tanks was onbekend.

Het onderzoek dat in de voorbereidingsfase was uitgevoerd bleek een aantal “witte” vlekken te hebben. Verder bleek dat dit onderzoek was gebaseerd op een andere ontwerp van het project. Deze informatie had als gevolg dat er opnieuw onderzoek naar de milieutechnische toestand van de bodem in de Glind moest worden uitgevoerd.

De aannemer heeft de voorgenomen planning en fasering moeten aanpassen aan de situatie. Hij kon niet de volledige capaciteit inzetten die was voorzien. Hierdoor heeft de gemeente stagnatiekosten en vaste kosten die als gevolg van de langere uitvoeringstijd moeten vergoeden

Door de vertraging kwam de uitvoering van het werk gelijk te lopen met de geplande reconstructie van de Hessenweg in Achterveld. Gevolg hiervan was dat de wijze van uitvoering aangepast moest worden en dat er extra verkeersmaatregelen nodig waren.

Vanwege aanbevelingen van de ODDV, moest in eerste instantie vrijkomende grond in kleine hoeveelheden worden afgevoerd. Dit waren hoge kosten waarin niet was voorzien. Om te voorkomen dat deze kosten nog hoger opliepen, is een depot ingericht op het trainingsveld in de Glind. Deze locatie is onder de vergunning van de Otelaar ondergebracht en de kleine hoeveelheden grond zijn daar gekeurd en daarna afgevoerd. Al deze activiteiten waren verplicht en kostenverhogend omdat zij niet waren voorzien.

De extra kosten van het aantreffen van ondergrondse olietanks bedragen: € 287.000,-

2. Bodemverontreinigingen

Nadat de definitieve rapportage was ontvangen, bleek dat er 8 locaties gesaneerd moesten worden. Voor drie locaties moesten twee BUS meldingen worden gedaan. Voor vijf locaties kon uitvoering plaatsvinden met een plan van aanpak. Verder is er op verschillende locaties asbest in de rioolsleuven en cunetten aangetroffen. Deze saneringen zijn allemaal uitgevoerd. De saneringen

waren niet voorzien en betroffen dus extra kosten (onderzoek, administratie, milieukundige begeleiding en sanering zelf). Het doorlopen van het onderzoekstraject en de administratieve voorbereiding vroeg veel meer tijd. Dit werd mede veroorzaakt doordat onderzoeksbureau voor alle activiteiten veel tijd nodig had.

Drie verontreinigde locaties zijn eigendom van de Rudolphstichting. De gemeente heeft gevraagd naar een bijdrage van de Rudolphstichting voor de extra kosten. De Rudolphstichting beroept zich op artikel 5.3 van de projectovereenkomst waarin staat dat al het meer- en minderwerk voor rekening en risico gemeente is.

De totale saneringskosten bedroegen € 175.000,-. De kosten van de saneringen op terreinen van de Rudolphstichting bedraagt € 133.000,-. Overige kosten hebben betrekking op saneringen in openbaar gebied. De gemeente Barneveld is in gesprek met de Rudolphstichting voor een bijdrage in de saneringskosten. Indien de Rudolphstichting bijdraagt, maakt dat de overschrijding van het budget minder groot.

3. PFAS

In juli 2019 werden we geconfronteerd met een nieuwe richtlijn over het omgaan met PFAS. Dit had verstrekken gevolgen voor het project. Af te voeren grond mocht niet zonder PFAS analyse worden vervoerd of afgezet. Gevolg was extra onderzoekskosten en de depots moesten langer in stand worden gehouden ivm de afzetproblematiek. Verder zijn er kosten gemaakt voor het aanvoeren van vloeistofdichte containers, op aanwijzing van het bevoegd gezag, waar de grond in moest worden opgeslagen in afwachting van de uitkomsten van het PFAS onderzoek. Voor de inrichting en het houden van de depots moest een vergunning worden verleend en moest het depot regelmatig worden gekeurd.

Extra kosten: € 138.000,-.

4. Afkoppelen panden

Een ander kostenverhogend deel van het project is de onduidelijke ligging van de afvoerbuizen van de af te koppelen panden. De beschikbare gegevens bleken ontoereikend, onvolledig en/of zelfs onbetrouwbaar te zijn. Het kostte veel meer tijd om het afkoppelen van de panden te realiseren. Om verontreiniging van het oppervlaktewater te voorkomen, moest ieder pand tevens goed onderzocht worden naar de afvoerleidingen op de percelen. Vaak was dit een arbeidsintensief proces vanwege de bereikbaarheid. In de voorbereiding is waarschijnlijk het risico hiervan onvoldoende ingeschat. In de eerste ontwerpen is uitgegaan van een bovengrondse afvoer van regenwater. Bij deze manier van afkoppelen hoeven er geen nieuwe leidingen te worden ingegraven en kost dat ook minder t.o.v. het ondergrondse afvoeren van regenwater.

Het gevolg hiervan was dat er veel meer materialen en uren personeel nodig was dan voorzien. Het gaat om ca. 50 vrijstaande panden die zijn afgekoppeld.

De extra kosten hiervan bedragen € 151.000,-

5. Afwijkingen op het bestek

Gedurende de uitvoering van het werk werden afwijkingen t.o.v. het bestek geconstateerd. Een van de kostenverhogende onderdelen was het bereikbaar houden van de aanliggende agrarische bedrijven. Hiervoor zijn bijvoorbeeld tijdelijke wegen van rijplaten aangelegd om de bedrijfsvoering van de bedrijven niet te belemmeren. Verder bleek dat de wijze van ontgraven zoals in het bestek omschreven was, niet mogelijk omdat de situatie buiten onder maaiveld anders was dan vooraf verwacht. De wijze van ontgraven werd in het bestek beschreven n.a.v. uitgevoerd bodemonderzoek.

Daarnaast zijn er gedurende de uitvoering van het werk interne opdrachten voor bijvoorbeeld het wijzigen van de inrichting openbaar gebied gegeven die extra uitgevoerd moesten worden. Voor deze werkzaamheden was een financiële dekking. Door de afwijkingen op het bestek, is er niet geboekt op een aantal posten in het bestek. Normaliter moet de aannemer hier een vergoeding voor ontvangen. In dit geval is dit ingewisseld tegen de extra activiteiten.

De extra kosten bedragen uiteindelijk na verrekening € 151.000,-.

Nog uit te voeren werkzaamheden

Stand van zaken november 2020 is dat het project gereed is op de volgende zaken na:

- Groenvoorziening aanplant en onderhoud 2 jaar;
- Buiten bedrijf stellen oude riolering;
- Ontvangen bijdrage Rudolphstichting voor uitgevoerde bodemsaneringen en extra werk;
- Verkrijgen subsidie waterschap voor afkoppelen van de woningen.

De kosten en de baten van deze activiteiten zijn meegenomen in het overzicht.

Overzicht meerkosten en bijdragen.

Resumé Meerkosten

Olietanks	€ 287.000
Bodemverontreiniging	€ 175.000
PFAS/Grondkwaliteit	€ 138.000
Afkoppelen panden	€ 151.000
Overige afwijkingen bestek	€ 151.000
<u>Nog te maken kosten</u>	<u>€ 20.000+</u>
 TOTAAL	 € 922.000

Bijdrage derden

Rudolphstichting bodemsaneringen	€ 65.000
Rudolphstichting extra opdrachten	€ 22.000
<u>Subsidie afkoppelen Waterschap</u>	<u>€ 52.000+</u>
 Totaal	 € 139.000

Totaal te verrekenen met OAS Garderen: € 922.000 - € 139.000 = € 783.000